

באתי לבקר אצלו בוויצ'ו, והופתעת לגלות שהוא איננו. סיפרו לי שהוא אצל מישפחה אומנת.

הלכתי לעובדת הסוציאלית יוטה שכי טר, והיא אמרה לי: תפסיקי להתפרע, את לא תפריעי לילד! — אבל, אמרתי לה, אני לא הסכמתי לכך! לבסוף קבעו נו שאוכל לראות אותו. ביום רביעי חזרתי תי הביתה, מיואשת ומדוכאת. ביום המי שני הלכתי לרחוב לבונטין, וכל העובדות הסוציאליות אמרו לי: אל תתרגשי ואל תתפרעי, ואנחנו מקוות שהכל יילך כשורה.

„אתם תהרגו

אותו!

ה נכרת היה ומשה • בעלה, הם זוג מורים, המישפחה האומנת. לא הריתי להם שאני מתווחה. הם נכנסו, ואמרו חיכה בחוץ. הבנתי שהוא מתבייש. תמיד אמר לי: אני לא רוצה מישפחה ארומנת, אני רוצה רק אותך. כאשר הכניסו אותה אמרתי לו: אמיר, הבאתי לך מה שאתה אוהב. הבאתי לך ממתקים, חמורי. הוא ניגש אלי, עזב אותי והלך אל חיה, וישב לה על הברכיים. אמרתי לעצמי: זה ילד קטן, הוא לא יודע מה הוא רוצה, אבל התעצבנתי, ואמרתי לחנה: אני רוצה לדעת איפה הוא נמצא.

היא אמרה לי: תוכיחי שאת אמא שלו, איך זה שלא ביקרת אצלו, עד עכשיו? התעצבנתי והתפרצתי, והילד נבהל וצרח. אמרתי לו: אמיר, אל תפחד, רק כואב לי שאתה נמצא אצלם. הם תפסו לי את הידיים, והזמינו ניידת. משה, בעלה של חיה, אמר לי: אני משלם מיסים על הילד. תסתלקי! אמרתי להם: אתם תהררו גו את הילד! אמיר צרח בצורה איומה. הכיתי את משה עם התיק שלי, וברחתי למטה. אמרתי לחיה: אני לא אעשה לך כלום, אני רוצה רק את הילד. אני לא רוצה שתקחי לי אותו. היא אמרה שאינה מעוניינת בילד אחרי מה שקרה, אחי

רינה אברביה השבוע

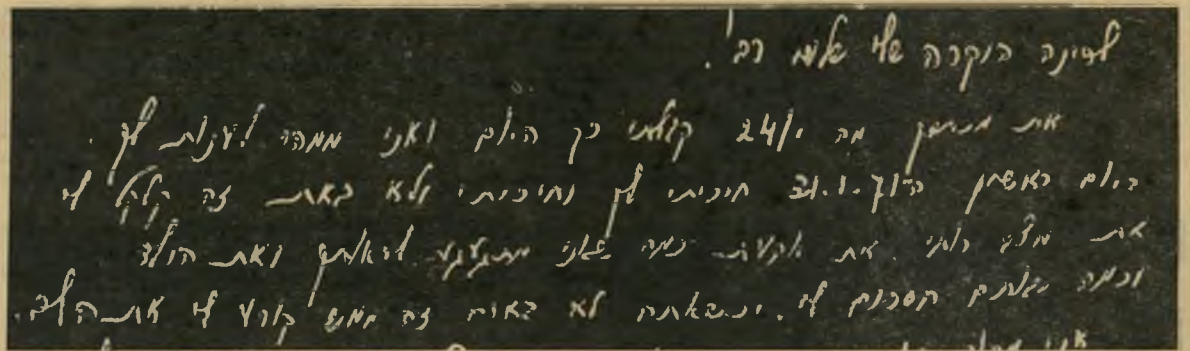
„אני בהריון! מה יהיה עכשיו?”

במוסד היו בלתי-סדירים. פעמים רבות הוא חיכה לה, והתאכזב משלא באה. בתי חילה נאלץ להמציא תירוצים לגבי העדרו יותיה, אמר שהיא חולה. עסוקה ולבטח עובדת. הוסיפה דליה שנטל: „בחודשיים האחרונים לשהותו במוסד היה אמיר שרוי בחרדה לגבי עתידו. הוא ידע שלא יוכל להישאר במוסד, אך לא הכיר שום מקום אחר שאליו יוכל ללכת בתום שהותו במוסד. לעיתים קרובות היה שוקע בעצבות בשל כך. לעיתים היה מעלה רעיונות שרבים לדחיקת הקץ. היה מציע שיישאר עוד שנה בנן, ולא יילך לבית-הספר.” בסיכום דבריה קבעה דליה שנטל: „אין הוא יכול לעמוד, לפי מיטב הבנתי, במעבר ברים החדים שבין דמות מטפלה אחת

(המשך בעמוד 50)

בפני בתי-המישפט רשימה מפורטת ויבשה של ביקורי האם במוסד. לטענתה, עצם העובדה שהאם ביקרה אצל ילדה באורח בלתי-סדיר, גרם נזק לילד. היועץ המישפטי טען כי הילד התייחס אל אמו כאל זרה, ונהג כלפיה באדישות.

הלכתי לוויצ'ו. כל העובדות הסוציאליות שטיפלו בו כבר לא עבדו שם, כך נאמר לי. לא ידעו לאן עברו. פניתי לעורך-דין. עד כאן, סיפורה של רינה. המישפט נפתח בתחילת שנת 1977, ובמקביל לפנייתו של רינה אברביה לבית-

מיכתבו שר „שולמן ישרם” רינה משנת 1971

„את יודעת כמה שאני מתגעגע לראותך!”

„עם זאת, הוסיף, „איני סבור כי יש מקום, בנסיבות העניין, לקבוע כי האם הפקירה את אמיר. ברור לי כי אמו לא רצתה בניתוק כל קשריה עם הילד. נהי פוץ הוא. היא רצתה שהילד יגדל במיטת גרת של המוסד ושתוכל לראותו כשהדבר יהיה נוח לה ותוכל אולי, ביום מן הימים, כאשר הטיפול בו לא יהיה טירחה, לקח תו אליה. צוות המוסד איבד כל תיקווה כי האם תקבל על עצמה את מילוי כל החובות, ולכן נרתעו בשלב יותר מוקדם מלפנות אל בתי-המישפט בהליך של מסיי רת אמיר לאימוץ. אמיר זקוק להורים ולבית.”

„האם

דמות רקע”

אחת מערות המפתח במישפט היתה הפסיכולוגית דליה שנטל, מוויצ'ו. דליה מסרה חוות-דעת פסיכולוגית על הילד, בהתייחסה לתקופה שבין ספטמבר 75 לאוגוסט 76, שבה נתנה לאמיר טי פול פסיכולוגי. אמרה דליה: „אמיר ילד בעל יכולת שיכלית גבוהה, ילד מופנם ומסוגר המתקשר רק למבוגרים ורק לאחר תקופת-מיבחן ארוכה. אך עם המבוגרים שאיתם בחר להתקשר הוא מפתח קשרים עמוקים, ומשמעותיים מאד לגביו. דמויות המתנדבות הפכו במשך הזמן הדמויות הדור מיננטיות והמשמעותיות ביותר בחייו. כי עוד שדמותה של האם הפכה דמות-רקע.” דליה שנטל טענה כי ביקוריה של האם

המישפט הגיש היועץ-המישפטי-למשלה מטעם משרד הסעד, בקשה למסור את הילד לאימוץ. במישפט, שנערך בפני השופט יצחק שילה, העידו כמעט כל עובדות הסעד שטיפלו בעניינה של רינה. העדויות והטענות בתיק מטילות אור על הפרשה מכל צדדיה.

היועץ-המישפטי-למשלה מטעם משרד הסעד פתח את דבריו בסקירת התקופה שבה שהה אמיר במוסדות ויצי. לטענתו, לא מילאה רינה את חלקה הראוי בגידולו של בנה: „חובותיו של הורה במשך מעות סעיף 11 (1) של חוק אימוץ ילדים תש”ד-1960.” אמר היועץ המישפטי, „מוגבלות על-ידי אייכולתו.” אך קיימות נסיבות המונעות את ההורה מלקיים את כל חובותיו. והרי צריכים אנו לבדוק אם עשה ההורה את כל מה שיכול וצריך היה לעשות, באותם שטחים וכיוונים שלגביהם לא היה מוגבל.

„האם היתה מוגבלת ביכולתה לגדל את הילד בביתה, והשתתפה בשמורת החור-דשים הראשונים בדמי-אחזקתו. לאחר-מכן הפסיקה, ובמשך שנה היתה מאושפזת ב-בית-חולים לחולי-נפש בירושלים, ומובן שאין לצפות שתוכל לשאת בהוצאות אחר זקת הילד, כולן או חלקן, באותה תקופה. ומן הסתם גם בפרקי-זמן מסויים לפני האי-שפוז ולאחריה.”

בהסתמכו על עדויותיהן של עובדות לישיבת הסעד, טען היועץ-המישפטי כי לאחר-מכן היה ביכולתה של האם לדאוג לבנה מבחינה כלכלית. מנהלת המוסד של ויצי, הגבתר עלייה ברי-עקוב, הביאה

רי שאמרתה לה שאבא שלו זה משולם והוא ירשה לה בעיות אחרי שישתחרר. לקחו את כולם למישטרה, והשוטר אמר להשאיר את הילד בוויצ'ו עד שתהיה החי לטה. עדינה מירושלים, שהיתה שם, אמר רה לי: „אני אראג שלא תקבלי את הילד.” החזירו אותו לוויצ'ו. באתי לבקר אצלו והוא עמד שם עם עניינים נפוחות, ואמר לי שהוא רוצה מישפחה אומנת, שיש להם חיות וטלוויזיה וגינה. שאלתי אותו: רוצה לבוא לאמא? אמר לי: „לא, התי חלתי לבכות. הרגשתי שהעניין סיבך את הילד. לקחתי אותו הביתה בלי לבקש רשות ופיתאום למחרת בבוקר, באה ניידת עם יוטה שכטה, העובדת הסוציאלית.

רצו לקחת אותו ממני. דודו (זה שאני גרה איתו עכשיו, שהוא כמו אבא שלי), אמר להם: „איך אתם מתנהגים? הם תפי סו אותו ולא נתנו לי לגשת אל הילד. לקחו אותי לבית-המעצר באבו-כביר, ובי-ילתי שם את כל הלילה. אבל לא היה לי איכפת, כי רציתי להחזיר אלי את אמיר, והייתי מוכנה ללכת רחוק.”

„המוסד איבד

כל תיקווה”

ה ביאו אותי בפני שופט והאריכו את המעצר כ-15 יום. אחרי 15 יום אמר לי השופט: הילד במישפחה אומנת, ואין לך מה לדאוג. שיחררו אותי בערכות עצמית.

שמות בדויים.

רינה כמלצרית

„את שולמו הכרתי בסטייקיה!”

